

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XI.

V Ljubljani 24. roznika 1858.

List 13.

Misijona v Velkovecu in Wolfsbergu.

Iz St.-Andreja na Koroškim, 15. rozn. -- Od 17. do 21. vel. travna smo tukaj duhovne vaje imeli, ktere so vodili čast. g. O. Franc Kosmaček, rektor OO. redemptoristov v Leobnu, v našo občno zadovoljnost in spodbudo. Prevdarke (konzidaracije) pa, kakor tudi začetni in skoncavni govor so imeli sami naš Milostljivi knez in škof, v katerim poslednjim so tudi omenili, de se eksercije za duhovne mende poslednjikrat v tej škofovski cerkvi obhajajo, in so s kaj milo besedo od svojih koroških duhovnov slovo vzeli. Zbranih nas je bilo z vsimi 60 duhovnov, 21. vel. travna na večer pa so se pripeljali iz Leobna še 4 OO. redemptoristi, med njimi tudi en Slovenec, Stajercem že dobro znani gosp. O. Franc Ojevic, rojen Krajnce. 22. vel. travna so se podali Milostljivi knez in škof, spremljani od teh 5 Očetov in še od nekterih drugih domačih duhovnov, v sv. misijon v mesto Velkovec, kjer so nas še en O. redemptorist pričakovali, pridši iz Pusulenga, blizo Verone na Laškim, kjer so redemptoristi po visoki dobitljivosti svojiga posebniga dobrotnika, svitliga nadvojvoda Maksimiliana novi samostan vtemelili. Lepo in častljivo sprejeti od domačih in bližnjih duhovnikov, e. k. uradnikov, mestljanov in verniga ljudstva smo se podali v mestno cerkev, kjer smo nar poprej z združenim glasam sv. Duha v pomoč poklicali. Potem so preč. gosp. Lorenc Velčič, infulirani prost velkovškiga kolegiatniga kapitelna, kateri pa v Tinjah (Tainach) kakor tamošnji dekan in fajmošter prebivajo, v nemški in slovenski besedi nagovorili misijonarje in verno ljudstvo, ter so po rokah Njih Milosti misijonski križ in stolo O. provincialu redemptoristov, kakor vodniku nemškiga misijona izročili. In zdajci sta se začela dva misijona ob enim: v cerkvi nemški misijon, in vvodni govor so imeli O. provincial, in na prostim zunaj cerkve slovenski misijon, in govorili so prvo besedo O. Ojevic, sicer so bili pa voditel slovenskiga misijona sami Milostljivi knez in škof. Pri nemškim misijonu je delalo 5, pri slovenskim pa 6 misijonskih pridigarjev. Ker smo pa veliko spovednikov potrebovali in so sosednji duhovni tudi prav radi pomagali, nas je bilo večidel okoli 30 duhovnov zbranih. Nemški misijon se je obhajal v mestni farni cerkvi sv. Magdalene, slovenski pa v predmestni farni cerkvi sv. Ruperta, pa tako, de kakor je po okolišinah bolj kazalo, smo nektre slovenske pridige tudi na prostim zunaj mestne cerkve, in nektre tudi v mestni cerkvi imeli. Vse to, se vé de, nam je veliko več truda prizadjalo, pa ljudje so kaj radi v vsih rečeh vbogali in kakor pohlevne ovčice šli, kamor koli smo jih peljali. Smemo reči vpričo Boga, de je padla misijonska beseda tukaj na dobro in prav dobro zemljo in zaupamo, de bo rodila tudi dober sad. Bili so v resnici sveti in veseli binkoštni prazniki, ter so nas spominjali na une presvete binkošti, kadar so bili aposteljni svoj sv. misijon začeli. Zakaj ljudi iz bližnjih in daljnih krajev ni prišlo

na sto in sto, temuč na tavzente in tavzente, in ker Slovenci tukaj skoraj v vsaki fari mnogo drugače besedo zavijajo, tako de je nektre težko umeti, smemo reči, de se je tudi tukaj v raznih jezikih beseda Božja oznanovala in slava sv. križa prepevala. Ko je odstopil s priznice pridigar nemški, je stopil na njo slovenski, in kadar so nemške pesni in molitve potihnile, so Slovenci svoje pobožne glasove povzdignili. Vsih pa je bilo eno serce in ena pobožnost; vsi so z glasnim jokam svoje grehe obžalovali in klece pri spovednicah nas vprašali, kaj de jim je zdaj storiti? V praznik sv. Trojice, ko so imenovani prost infulirano sv. maso imeli, v tem ko so jo Milostljivi knez na priznici v slovenskim jeziku razlagali, in ko so govorili k sklepu pred sv. Rešnjim telesam pri misijonih navadno prošnjo za odpusanje vsih grehov, s kterimi duhovni in ljudstvo ljubiga Jezusa v presv. Zakramentu žalimo, je bila gnječa v cerkvi tolika in jok tako silovit, de ni bilo več mogoče v veliki in prostorni cerkvi miru ohraniti in pridige nadaljevati. Še bolj ginljivo pa je bilo v ponedeljek potem, ko smo sv. misijon skončali in so spet Njih milost besedo povzeli. Dokler so nemško marnovali (govorili), so bili Nemci po koncu in so glasno jokali, Slovenci pa so mirno sedeli in na tihim zdihovali. Ko pa slovensko spregovorijo, se vzdignejo Slovenci in jok in zdihovanje vstane še glasneje. Tudi tukaj so omenili Njih Milost, de se je približala ura, ko jih kliče Bog, de naj zapustijo koroško deželo za vselej in svoje koroške ovčice zroč druginu višinu pastirju. S koliko žalostjo de je to oznanilo višinu pastirju toliko vdane ovčice napolnilo, bravec lahko sprevidijo. Kako za ljubo pa de so verni ta sv. misijon sprejeli in koliko velja pričujočnost in zgled višiga pastirja, ako sami pastirsko palico visoko povzdignejo in verne zakličejo k svetimu misijonu, je pričala zlasti tukaj nepričakovana množica ljudstva in obhajanih veliko število. Akoravno namreč nemška fara v mestu le 1177 duš in slovenska predmestna fara le 1530 duš steje, je bilo pri misijonu vender še nad 8.000 ljudi obhajanih, in gotovo še več kakor 1.000 jih je moglo brez spovedi oúiti, ker so nas bili kvaterno saboto ptuji duhovni zavolj domačih opravil večidel zapustili, sami pa nismo mogli vsim kej. Se v ponedeljek, ko smo se po kosilu odpeljali, smo mogli še dopoldan vsi spovedovati, kteri smo le količkaj časa imeli. Kar zadeva mesto, de je misijon veliko bolj pripravne serca našel, kakor smo se nadjali, moramo s posebno pohvalo opomniti e. k. gosp. uradnikov, kteri so pri pridigah in pri spovedi z lepim zgledam mestu svetili. Vsa posebna hvala pa gré okrožnimu predniku gosp. Kroniku, kteriga resnična pobožnost je že sicer splošno znana. Že pred misijonom je poslal pisemno opombo vsim oštirjem, de naj natančno na to gledajo, de ves čas misijona ne bo nobeniga šuma in truša, temuč vse tiho in mirno. Med misijonom so se mu prišli nekteri gospodarji nekako nevoljni pritožiti, de družina vse predolgo v cerkvi ostaja in živino zanemari, pa jih je z navadno prijaznostjo potolažil, rekoč: „Ko ste

že 3 dni poterpeli, skusite, kakor morete, še 3 dni poterpeti, vam obljubim, de se ne bote kesali⁴. Je pa tudi sam v tej reči nar lepši zgled dal. Ko nekiga dopoldne ne njegove pobožne gospé ne poslov ni bilo iz cerkve, je bil sam ves vesel doma za varha in pri otrocih tudi za varučko. Pač veselje, take verle gospode najti, ga pa tudi ljudje sploh kakor svejiga očeta castijo in ljubijo! Kar zadeva pa ljudstvo, je neki zdaj za sv. misijone vse goreče; duhovni nam pripovedujejo in pišejo, de je le edin glas in ena želja po misijonih in de vedno vprašajo, kdaj in kje, de bo zopet misijon? Iz smihelske fare pri Piberzi, ki je tri ure hodá od Velkoveca, pišejo ondotni kaplan, de so iz rinkelške vasi razun dvéh oseb vsi pri misijonu bili. Bog usliši verniga ljudstva molitve in želje!

Domú v St.-Andrej pridsi, so si misijonarji, OO. redemptoristi, le poldrugi dan v škofovim dvoru počili. Zakaj že v sredo popoldan pred sv. Rešnjim telesam so se podali v novi misijon v mesto „Wolfsberg“, poldrugo uro hodá od St.-Andreja, kamor so jih tamošnji gosp. dekan in konzistorijalni svetovavec, Venceslav Pagani, povabili. Sami Milostljivi knez in škof so jih zopet tje spremili, so iz rok gosp. dekana misijonski križ vzeli, ga sami na priznico nesli in s kaj ginljivo besedo pred obilno množico ljudstva misijon pričeli. V govoru so rekli, de jim je prav žal, de se tega misijona dalje vdeleževati ne morejo, ker jih druge opravila v druge kraje kličejo. Podali so se namreč že v petik po sv. Rešnjim telesu v birmanje na Štajersko. Ta misijon pa je terpel tje do 13. rožnika, tedaj celih 11 dni. Ljudstvo je tudi tukaj od vsih strani skupaj hrumelo, manjši gorečnost se je kazala pri mestnjanih; vender se je obilnost gnade Božje tudi tukaj bogato razodevala. Kdo se ne bo s hvaležnim seream proti nebesam ozerl, ako povemo, de ko so poslednji dan misijona mladenci svoje splošno Obhajilo imeli, jih je šlo 1.500 v lepi procesii skoz mesto iz kapucinarske v farno cerkev k sv. Obhajilu. Celo taki, ki so sv. misijon zaničevali, so neki pri tem pogledu vsi stermeli, in bili so vidno ginjeni. Z vsimi je bilo blizo 6.000 ljudi v tem času obhajanih, fara pa šteje 4278 duš. Veliko lepiga in posebniga bi se dalo tudi od tega misijona povedati; opomnimo le tri reči. Ljudje hočejo zdaj po vsih farah misijone imeti. Neki pobožni priprost kmetič iz teise-neske fare, ki je v visokih hribih, pride k gosp. dekanu in jih, prijazno smehljaje se, takole vpraša: „Herr Dehant! was möcht' denn so a Ding kosten?“ to je: hotel je zvediti, koliko stroškov de misijon prizadene, de bi prerajtal, ali bi si ga mogli tudi v domači fari oskerbeti. Memgrede opomnimo, de misijonarji ne vzamejo nobene plače, temuč le stroški popotovanja se jim povernejo. — Ko so se mestnjani terdovratne kazali, so prišli iz neke poglavitne farne oklice 3 mozje, misijonarjem povedat, de se jim ni treba bati, de bi se dali po slabimu zgledu mesta zapeljati, temuč de naj jim verujejo, de kar pri misijonu obljubijo, bodo tudi zvesto v svoji okolici spolnovali. — V jetnišnici je 23 jetnikov, kateri so tudi svoje nauke imeli; še le poslednji dan se oglasijo 3 za spoved, pa ze drugo jutro pride druga pošta: 8 se jih hoče spovedati, in malo ur pozneje: 20 se jih hoče spovedati. Morebiti je ljubi Bog se tudi ostale tri ob pravim času razsvetlil. Tako tedaj se je tudi pri teh dvéh misijonih, kakor pri vsih drugih, jasno pokazalo, de je sklenil ljubi Bog, apostolsko delo sv. misijonov z vse posebnimi in obilnimi gnadamí oblagodariti. Zdi se mi, kakor de bi obiskal pri misijonu ljubi Jezus ta ali uni kraj, ter govoril: „Oginj sim prisel prineset na zemljo (v ta kraj) in kaj hočem, kakor de se vname?“ (Luk. 12. 19.) Zakaj tak oginj je v vsi resnici sv. misijon. Kakor siloviti oginj ostramoti vse prizadevanje človeško, ki ga hoče ustaviti ter s svojimi razbeljenimi rokami objema hišo za hišo; ravno tako tudi misijon. Eno gorece seree vname drugo in tretje, in ena hiša drugo in tretjo; moč sv. Duha je silovita in ni se ji skorej mogoče ustavljati. Zato se prav pogosto prigodi,

de taki, ki v začetku misijonu prav hudo nasprotvajo, naposled kakor pohlevne ovčice sami okoli misijonskiga križa pokleknejo. Ako bi utegnil še pa kateri neverin Tomaž na Slovenskim biti, v kakoršnim koli stanu, ter nam téh besed ne verjeti, temu pa prijazno rečem, kar je rekel nekđaj Filip Natanael: „Veni et vide“. Pridi in poglej. (Jan. 1. 46.)

Gostnerjeva smert in še marsikaj.

Piše nam misijonski rokodelec, Tirolec Jož. Spanring, začensi 6. mal. travna in pravi: „Ker ravno visokočastiti gosp. Gostner do vas piše, hočem še jest nektere verstice priložiti. De se name ložej spomnite, pristavim, de jest sim tisti s kratkimi hlačami. Hvala Bogu! do dné današnjiga sim zmirej zdrav, in na vsim popotvanji celi čas tudi le eno uro nisim bil čisto nikoli nič bolchen, desiravno je gosp. Koch-a merzlica po poti in tukaj kolikor toliko nadlegovala; tudi Lor. Walkerseder-a, ki je bil tudi pri vas, je v Korosku griza hudo nadlegala. Jest pa sim, kakor riba v vodi vesel in zdrav; zato pa se mi je bati, ko me merzlica ali kaj družiga zgrabi, de bo takrat toliko hujsi; zaupam pa v Boga in pohlevno čakam, kaj de nad-me pride: — na vse sim pripravljen, kar koli je tudi Bog z menoj sklenil. Kar misijonsko tiče, vam bo že veliki namestnik gosp. Gostner naznanil (utinam!), torej le ob kratkim rečem, de smo vsi zdravi, razun naše kase, ktera je popolnoma in čisto ob tla“.

Še le 18. mal. travna Spanring začeto pismo nadaljeva in pravi: V. č. veliki namestnik, gosp. Jož. Gostner, vam je hotel 8. mal. travna pisati; pride pa z Bele reke kupčijska ladija z žalostnim naznanilam, de je v. č. gosp. Mozgan v grudnu lanskiga leta umerl. Ker je le en sam kupec pravil, ni hotel verjeti, torej je odložil pisanje do vas, in je hotel 6—7 tednov pozneje pisati, de bi se bil v. č. gosp. Kirchner z Bele reke vernil in zanesljive naznanila prinesel: tode — ah! — ne bo vam več pisal. Pošljem vam pismo do gosp. Mitterrutzner-ja odperto; preberite, zapečatite in ga dalje pošljite v Briksen⁶. V tem listu je popisano, kako de se je v. č. Gostner poslednji čas posebno dobro počutil, 9. mal. travna pa je zbolel, de je bilo nekoliko preleglo, pa spet pritisnilo in 16. mal. travna zjutraj četert na 4 je za merzlico v Gospodu zaspal. Svete zakramente je bil že 10. prejel. Tedaj 3 dni po smerti gosp. Provikarja v Neapelnu je prišel za njim iz Hartuma njegov ljubljenec Abuna Jusef. In ako se še smert gosp. Mozgana poterdi, je misijon zgubil skorej na en mahljej 3 stebre, svoje starši misijonarje. K sreči je v Hartumu ostal eden unih peterih duhovnov, ki so poslednjič iz Verone v ta misijon šli, namreč v. č. gosp. Aleksander del Bosco, kateri, mislimo, de edini zmed njih, tudi uensko govori. „Volksfrd.“ pravi, de misijon hitro novih moči potrebuje, in v 138. listu že beremo, de se je nov tirolsk duhoven, gosp. Alojzi Viehweider, iz brik-senske škofije, 14. t. m. na pot podal in pojde v afrikanski misijon. Le-tá je bratranec z gosp. Alojz. Pirher-jem, ki je pri sv. Križu umerl.

Od verliga ranjeiga gosp. Gostnerja pristavimo, de je bil 1822 rojen v Völsu na Briksenškim. Njegovi starši se žive. Tri sestre so bile prestopile k usmiljenim sestram, dve zmed njih pa ste že tudi umerli. Brat Anton je l. 1854 v Hartumu kmal po svojim prihodu umerl. Milo je potožil takrat gosp. Jož. Gostner v listu do mene, in otožno rekel, naj bi ga Bog za bratam poklical, ako je Njegova volja; zdaj se je spolnilo. Gostner je bil prvi zmed Tirolcov, ki se je v ta misijon podal. 27. vel. serpana je s 5 družimi duhovni iz Tersta odrinil. Gosp. Provikar ga je od Aleksandrije vedno pri sebi imel in lahko spoznaval njegove zmožnosti, in o prihodu v Hartum si ga je general-vikarja ali svojiga velikiga namestnika izvolil; taki je bil namreč v vsakim misijonu, ker je bil v. č. gosp. Knobler

her skorej zmirej na popotvanji. V tako kratkim času njegoviga neutrudljiviga in serčniga djanja pa ga je že Gospod na plačilo poklical. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Ako bi bil še kje kdo, ki premalo spozná minljivost vsiga časniga, mu podam k temu le majhin odšipek iz svojiga zapisnika od popotvanja skoz Egipt l. 1853.

22. vinotoka (oktob.) po noči smo prišli v Asvan, ki je poslednje mesto v Egiptu. V tem mestu barke zastanejo, in mora se roba po velblodih dalje prenesti, kake pol ure deleč, de se zopet na vodo gre; torej je bilo tukaj več dni postanka. V Asvanu me je sprejel človekoljubni grek Michael Khajal s svojo usmiljeno žlahtnico v svojo hišo, in je neizrečeno lepo z menoj delal, de bi se ozdravil (Bog jima daj pravo spoznanje za to ljubezen, ako sta morebiti ločenea — ne vém prav), pa bilo je vse zastoj! 30. me je ranjki gosp. Lap z vsimi ss. zakramenti za umirajoče previdil. Vsih vernih duš dan, 2. listopada, sim se nazaj na pot proti Kairi odpravil, de bi se tamkej ozdravil, potlej v Sirijo, ali pa v Evropo po novo odpravo šel. Šel je z menoj gosp. Kobilica in en čeru kuhar na posebni ladii, ki so jo bili ranjki gosp. Provikar za 1.000 piastrov (šestie) do Kaire najeli. Ves ginjen sim bil, ko sim vidil, de zame tolikanj lepo skerbě, desiravno sim se mogel od svojih ljubih tovaršev ločiti. Kar pa mislim zmed vsiga posebno povzdigniti, je tole: Ko sim takrat v barko šel, sta me gg. Gostner in Kohl za roke peljala in gosp. Provikar so zravno šli. Vsi trije so bili terdni, mladi, zdravi, veseli. K temu sta bila še gg. Lap in Haller, sicer nekoliko šibkejši, vender pri zdravji, pri robu v Šelalu. Tedaj zraven mene, za smert oslabileniga, pet zdravih duhovnov. In zdaj — v tako kratkim času — čez 5 let — ni ne eniga zmed njih več med živimi. Samo mene je Bozja previdnost umaknila, ali sim se sam umaknil, zoper njeno voljo, ne vém prav? Imé Gospodovo bodi češeno! J.

Iz Indije.

Iz lista parskih nun iz Bankipora v Indii do častite gospé Alojzije Petrič, ki je že po njeni smerti dospel, posnamemo nekoliko za slovensko občinstvo.

Častitljiva gospá prednica!

Prav vstregli mi bote, ako blagovolite priloženi list dalje odpraviti; pisan je do mojih sester, pošljem ga pa nalaš do Vas, de tudi enkrat kaj od nas slišite. Zarés velika težava je, de pisma od tod ne gredo varno; še le v kratkim se je velika barka pred Cejlonam razsula; vsa roba in denarji je potopljeno, ljudje so pa vender vsi oti, hvala Bogu! V. č. škof iz Agre, ki so se podali v Evropo, za svoj misijon pomočkov zbirat, ker so jim puntarji cerkve, sole in vse naprave razderli, so bili tudi z unimi nesrečnimi. Neki duhoven iz Cejlon-a, ki so poznejši tu prišli, so pravili, de so mogli mil. škof 12 milj deleč bosí iti.. Naši dnevi tukaj so res dnevi popotvanja, brez varnosti in polni skerbi in žalosti! Zmiraj smo na pot pripravljene kakor izraelci; vsaka ima culico pripravljeno z nar potrebnisimi rečmi, ako bi prišlo, de bi mogle zopet bežati. Vender se srečne čutimo, in se tudi potlej veselimo prestane stiske. Morebiti pride moje pismo še do Vašiga godú itd. (Iz priloženiga pisma.) Drage sestre! Moje poslednje pisanje iz Serampor-a mora že pri vas biti. Naše popotvanje od tam se je hitro razločilo; naš v. č. škof so nam namreč naznačili, de se je mir precej dobro povernil, de se zamoremo brez strahú domú (v Patno) napraviti, ako hočemo. Ker je sploh človek rajši domá, smo se hitro na popotvanje napravljale; — tudi druge angleske derzine so bile že domú šle. Iz zaklade za bežnike v Kalkuti, ki je napravljen iz evropejskih milošin, smo k sreči dobile popotnino, 1.700 gold. 3. sušca smo svoje popotvanje po vodi na parobrodu nastopile in še le čez 18 dni smo svoj namen dosegle. Reka Ganges je bila na več krajih tako plitva, de se je barka le z velikim trudem zamogla dalje spraviti; nektare krati

je bilo po pol dni opraviti, de so jo z nasipin dalje zagnali, na ktere se je vsedala; to pa nas ni strašilo, ker je navadno, razun deževja, ki se v sredi rožnika zopet prične. Zdaj vdelujejo vroči vetrovi, torej morajo vrata cele dni zaperte biti, ako nočemo na pesti prahú pozirati. Čeli dan morajo nektare z miz in stolov prah brisati. K temu delu obernemo domačinske otroke, kterih število se je do 15 naraslo odkar smo se povernile. To so pravi černi neverski otroci, ktere duhovni ali za denar kupijo, ali pa sicer dobijo. Poslednji teden je prišel voz 18 tacih otrok. Taki otroci se jemlje v posebno napravo, ki jo misijon ohrani. Pri tem dobrim delu se vdeležuje tudi katolišk major, ki svoje vojake izposilja, de uboge sirote za denar odkupujejo. Edin poslednjih otrok, ki v stanovanji v. č. škofa prenočujejo, je prišel k duhovnu beračít. De bi ga pridobil, mu dá prav dosti jesti — ker to je njih poglavitna rec — potem ga pošlje, de naj še več svojih tovaršev pripelje, in kmalo jih je bilo kak ducet skupaj, ki so jih hitro na primerin kraj dalje odpravili. — Dalje popisuje veliko nevarnost, v kateri se zopet znajdejo, ker se vnovič puntarji na okrog zbirajo. Pravi pa, de se bo zaupno nevarnost odvernila, ker pomočniga vojenstva pričakujejo; ako pa se nevarnost ne odverne, de so vse zgubljene, ker ako sovražnik pot v Patno dobi, je za Angleže vse upanje ob tla. — Vročina ni manjši kot ko bi človek v zakurjeni peči bil, pravi dalje, tode gnada sv. poklica nam precudno moč daje za naše apostoljsko delo: vošimo le samo to, de bi nas iz Evrope podpirali, de bi zamogle nograd Gospodov obdelovati. Moje ljube sestre! ako se kaka dobrotna roka za naš misijon odpre, zavernite jo do v. č. škofijskiga kaplana Müller-ja v Monakovim (München); ta dobri Gospod nam sem ter tje kako milošino pošljejo. Prosim za ubože Kristusove; taki mili darovi rodijo sad za nebesko kraljestvo! —

Iz Bankipora v Patni, 27. mal. travna 1858.

Angela, prednica.

Cvetlica perviga sv. Obhajila.

Neka gospodičina, B. Camms, v Parizu je ravno obhajala dan perviga sv. Obhajila, ko pride prav uboga vdova k nji, ki je veliko slišala od njene pobožnosti in dobrotnosti. Začne ji prav milo praviti in živo popisovati, kako de je njeni otroci kruha prosijo, pa jim ga nikakor ne more dati. Prosi jo pomoči in konča z besedami: „Ali ne bote danes radodarni do nas, ko je Jezus Kristus do vas tolikanj radodaren bil“. Te besede so dekle globoko ginile, bila je pretresena v svojim znotranjia, pomisli nekoliko in reče: „Ravno zdaj vam pač nimam s čem pomagati, počakajte pa malo v mojim stanovanji, bom kmal spet prišla, in morebiti mi sreča nanese, de vam revsino polajšam“.

Teče v stanico k svojimu očetu, kteri jo je prav priserčno ljubil, in začne prav ginljivo govoriti: „O moj oče, že tolikrat ste pokazali, kako me zlo ljubite in radi imate; dans pa mi zamorete svojo ljubezen še bolj pokazati, kakor kdaj popred, ako mi moje prošnje spolnite, ker del moje sreče je na tem zastavljen“. — „Kaj želiš, povej mi naravnost!“ ji reče oče z veliko ljubeznijo. „Se bojim“. „Ne boj se, moj otrok, sej govoriš vender s predobrim očetam, kteri ti ni še nikoli kej odrekel. Kaj bi rada? le povj mi.“ — „Zdaj-le mi privolite“ — spet obmolkne. „Kaj?“ vpraša oče. — „Letnih sto tolarjev verh dole, ktera me čaka“. — „Kako? letnih sto tolarjev za vse življenje! In to, praviš, bo k tvoji sreči pomagalo? Ne bom ti odrekel tega majhniga zneska; ali kaj te je naguillo, de tega prosiš? Sej mende vender pri meni vsiga dosti imaš. Vse, kar je moje, je tvoje, dosihmal smo imeli vse eden z drugim, čimu želiš, de bi se zdaj menjalo?“

„Imam temu vzrok“, odgovori deklica, „kteriga zdaj se ne morem povedati, pa je tako sila, de se moje serce ne more ustavljati. Ne odrecite mi moje prošnje, prav lepo vas prosim pri ljubezni, ki ste jo vselej do mene imeli, pri

ljubezni, ki jo bom vselej jest do vas imela, in ako to ni zadošči, naj vas moje solze omečijo". Pri tih besedah se je zacela jokati. Tudi očeta so solze polile, ki otroka objame in mu objubi, da bo prošnjo spolnil. Berž ko to zasliši, veselja vsa zvon sebe zbeži v stnico, kjer je bila prežaljeno vdovo zapustila. Pelje jo pred očeta, ga objame, ter razveseljena in ginjena reče: „Od tega svojiga tako dobrija in usmiljeniga očeta bom vsako leto sto tolarjev dobivala, dam jih vam in vašim nesrečnim otrokam; dobro sim obrnila to tako lepo jutro". S tem je bila očetu skrivnost odkrita. Vidil je, da je bila ljubezen do bližnjiga vzrok njene prošnje, in ker je bil tudi on sam vselej dobrotljiv, ga je to lepo djanje njegove hčere z neizrečenim veseljem navdalo. Razodel ji je, da je z njo zadovoljin in jo je opomnil, da naj tako lepo usmiljenje do ubozih, kakor ga zdaj ima, vse dni svojiga življenja ohrani.

Uboga vdova je bila veselja vsa ometična. Povsod je naznanovala to posebno dobroto, in je le toliko priserčno in ginljivo govorila od gospodične B. Camms-ove, in ta ginljivi zgled te mlade pomočnice ji je kmal veliko novih dobrotnikov pridobil.

Dan perviga sv. Obhajila je zares silo imeniten za vse življenje; na njim je velikrat zastavljeno večno zveličanje ali pa večno pogubljenje. Torej bi mogli starši in učeniki prav posebno na ta dan svoje oko obračati, in vsako leto bi se mogel ta dan praznično obhajati ter se obhajanec sprašati, če je zvest Jezusu, če ga še tako priserčno ljubi, če ga prejema večkrat med letam, če se varuje nar bolj skerbno pregreh, ktere so Jezusu nar bolj zoperne; nečistosti, kletvinje itd? Če ima še nar lepši zaklad nedolžnosti?

Na Švabskim je navada, da se k prvemu sv. Obhajilu nese s cveticami ozalšana sveča. Jest jo še zdaj hranim (pravi pisavec M. T. v Missionsbl. 1857). In velikrat že poznejši leta v tih stanih pokleknem, premišlujem te svečo z njenimi cveticami in svoje življenje z njegovim sadam. In ako se kaciga greha spomnim, se mi vselej zdi, kakor da bi bila ena cvetica pri sveči zvenela. In kadar sveča svitlo gori, se prav velikrat samiga sebe vprašam: „Ali svetiš tudi ti čisto in svitlo s svojim življenjem in dobrimi deli? In težka solza in globok zdihljej je večidel odgovor“.

Kako čudno je neki kralj v Magor-u prave vere iskal.

V nekim popisovanji O. Pimenda, ki pripoveduje dogodbe v kraljestvu Magor-u krog leta 1610, se bere, kako je kralj Ehebar, gospodar te zemlje, hotel novo vero napraviti. Ehebar je bil kralj bolj znajdeniga uma, zraven tega pa zlo prevzetin in razuzdan, in začne si vmišljevati, da bi novo postavo, novo božjo službo, sploh, da bi vero napravil, po kateri bi njega samiga kakor Boga molili. Perva poskušnja z novo vero je bila ta, da je dal 30 dojenčkov, ki niso mogli še nobene besede spregovoriti, v hišo zapreti in terdo zavarovati, da niso mogli nikoli nobene besede slišati. Ko bi bili odrasli, je hotel vero tistiga ljudstva za svojo izvoliti, kakor bi ti otroci govorili, ker ta vera, je mislil, mora zanesljivo nar bolj biti. Ta skušnja pa se mu je skazila, ker nikoli niso otroci kaj razločniga in zvezaniga govorili.

Ker s tem pomočkam ni nič dosegel, je poskusil drugo pot, ki ni bila nič manj smešna od poprejšnje. Da namreč vse vere in postave, od katerih koli je slišal, na listike zapisati: Vero Mojzesa in hebrejcev, Mahomeda in turkov, Kamisov in japoncov, Kristusa in kristjanov itd. Vse listice v posodo dene, in da te lističe venkaj vleči po neki prav prebršani opici, ki se je v vsih rečeh tako umetno obnašala, kot da bi bila s pametjo obdarovana.

Reče tedaj opici: Potegni mi listek in pokaži mi pravo postavo! Bili so pa pri dogodbi naj imenitniši gospodje kraljstva in njih sinovi pričujoči. Pervi listek, ki ga je opica

izlekla, se je glasil: Vera in postava Mahomeda in turkov! Opica ga pod nos nese, in kakor da bi imel okužljiv duh, ga s tacami sterga, zažene in z nogami potaptá. Na drugim listu je bila vera Bonzov, in je z njim ravno tako storila. Na to je izlekla postavo Mojzesovo; ta listek opica spusti na zemljo, čisto nič obraza ne skremži in nikakoršniga zaničevanja ne razodene. Poslednjič potegne tudi list, na katerim je bila postava Kristusova. Ta listek nese k ustam, kakor da bi ga hotla kuševati in počastiti; začne veliko veselje kazati in ga dá kralju z obrazam, ki je hotel naznati: Gospod, to je prava postavo, ki jo spolnuj!

Kralj pa je hotel to poskušnjo ponoviti in je ukazal ravno tiste listike še enkrat spisati in v posodo vreči. Eden gospodov, ki so bili pričujoči, je vzel listek s kersansko vero in ga je skrtil, da opica ni nič vidila. Opica z ravno takim kremženjem in merdanjem zaporedama liste vleče kakor poprej; ko pa lističa s kersansko postavo ne najde, je bila kakor v stermeje in globoke misli zatopljena, prevdarja tako rekoč kaj bi bilo storiti in si kremlje grize. Pričujoči pa ji žugajo in terdo z besedami zasekujejo, zakaj da ne dokončá in ne podá lističa nar boljši vere kakor poprej. Opica pa se čese po glavi, z nogami v tla bije in kaže grenko zamerzo in nejevoljo, da se en listek pogreša. Na to očisti nos, gre in voha zaporedama pričujoče gospode; in ko k tistimu pride, ki je listek skrival, prime svojiga vodnika z desnico in ga k unimu gospodu pelje, tudi njega prime in ga merdaje za papir prosi. Ko ga uni res dá, ga opica z velikim veseljem kralju nese, kakor poprej. Kralj silo stermiti zastran te reči; vendar kersanstva ne sprejme, razuzdancam se namreč čisto kersanstvo nar manj prileže. Bil je pa odsihmal dober do katoliške vere in ni več branil, je v njegovim kraljestvu razširjati.

„Kdo je dal petelinu um?“ kliče sv. Job. Nikoli se ne zmoti ta tič ko dan oznanuje, in preseka nočno tišino, da bližnje solnce naznanuje. Ravno tako bi človek tukaj z Jobam zaklical: Kdo je dal ti čudoviti opici spoznanje? Gotovo žival ni vedila, kaj dela; temuč viksi moč je delala po nji in je pokazala temu neverskimu kralju pravo postavo življenja, ki bi mu bila v zveličanje, ako bi jo bil sprejel. Sploh pa pri nevernikih razuzdano in nečisto življenje zaduši znotranji glas vesti; neukrotljivost počutkov, mnogoženstvo, hudobne navade in zastarane pregrehe jih oglušé, da tudi naj jasniših vabil k resnici nočejo poslušati, da bi sprejeli pravo zveličavno postavo Kristusovo. Pri kristjanih pa ravno tako ostudno življenje, ako se mu vdajo, zaduši njih vero, ktero že od otročnosti imajo, in so terdi, neomečljivi, divjaški kakor nejeverniki. (Forschungen aus d. alt. und neuen Gesch. Wien 1833. 1. zv., str. 141.)

Kaj bi zamogla „Danica“ svetovati v ozir letašnjiga vročiga poletja?

Zoper strelo in točo se svetova, naj se zavarovajo pohištva in poljski pridelki. Pa ne le samo pohištva in polju, ampak tudi človeškemu življenju ob vročim poletju mnogotere nesreče proté. Tako so se n. pr. v tukajšnji loški okolici v kratkim času štiri nesreče prigodile pri človeškem življenju. Dan sv. Antona Padvana popoldan je bila deklica iz soriške fare od gada pičena in je že drugi dan umerla; 18. dan t. m. popoldan je v Bitnji (vasi med Loko in Kranjem) dve dekcle in eniga mladenca ob enim strelo ubila. Kaj bi torej zamogla „Danica“ svetovati v ozir letašnjiga vročiga poletja in tacih žalostnih prigodb? Dá naj ta svét, da naj bo vsak za smert pripravljen, to je, v gnadi Božji; naj torej saj nobedin v smertnim grehu brez skerbí tje v en dan ne živi; zakaj, kaj bi bilo, če bi njega strela zadela v takim nesrečnim stanu? Sreča, velika sreča je bila za gori omenjene mlade ljudi, da so bili, kakor upamo, za smert pripravljeni, ker so bili dobre duše (od dvéh se za

gotovo vé, de ste malo pred sv. zakramente prejele); ali kaj pa je za taciga, kteriga smert nepripravljena, v stanu smertniga greha najde? Oh groza! pri ti priči je pogubljen na vekomaj! Ne zastoj nas torej Kristus opominja, rekoč: „Čujte, ker ne veste ne ure ne dveva“, kdaj de namreč smert po vas pride. J. K.

Zastran Knobleherjeviga spominka

so nam k poprejšnjim naslednji glasi dospeli:

Iz Št.-Andreja. De bi Knobleherjevo truplo se prepeljalo, ali se mu saj spominek postavil, nam je tudi tukaj prav všeč. Darovi pozneje. K.

S Turjaka, 18. rožn. De bi ranjki v. č. gospod Knobleher v Ljubljani počival in ondi spominek imel, tudi tukaj vsak želi, s komur le govorim. P.

S Podlpe. Naj vam pišem kmalo, kakošne misli so o zadevi čast. ranjčiga gosp. Knobleherja v naši dekanii. Zdi se nam, de za našo stran nam je zadosti, kamnati spominek v večji ali manjši meri z vsimi imeni naših rojakov v Afriki, in pa pri sv. Kristofu, sedanjim navadnim pokopališu. Kar pa bi darovi rodoljubov (ali prav za prav, vnetih katoličanov, zakaj ne vpraša se toliko za narod, kolikor za vero) več znesli, naj se oberne v prid afrikanskiga misijona, bodi si v zrejo malih zamurčkov, ali v podporo misijonarjev, ali v zidanje kake cerkve v Afriki, po imenu sv. Ignacija, sploh pa kot stoječa naredba „Knobleherjeva zaloga“ (Knobleherstiftung), ne ko memgredoča izdaja. Hicinger.

Iz Reke. Neizrečeno nas je razveselil klic na povabilo za Knobleherjev spominek, ker tacih misel smo bili koj v začetku. To nam je pač očitna priča, de domovina spozna njegove velike zasluge za Cerkev, in de ga želi še po smerti v svoje naročje sprejeti. Pač bomo tu le preveč zasluženo dolžnost spolnili, če vsak po svoji moči za njegov spominek darujemo: to bo spet očitno znamenje, de tudi Slovenci svoje slavne možé poznajo in po vrednosti cenijo, posebno take, ki so bili Gospodovi vojsaki, kar je dandanašnje tolikanj večji pozornosti vredno. Spominek pa naj bi se po mojih mislih postavil zanj in za njegove verle tovarše v šenklaški cerkvi, ki je mati ljubljanske škofije, v kakim primernim kraji, ker tu bi se lože obvaroval, in bi ga vedno pred očmi imeli. Vender zdaj je le eno potrebno, to je, obilno darov. Bog! J. B.

Iz Ipavskiga, 19. rožn. Na tvoj v poslednji „Danici“ (ktera, škoda škoda de le vsaki drugi četertik izhaja) natisnjeni poziv sim v naši ipavski dolini nekaj denarja nabral za prezgodej umerliga našiga Knobleherja. Klerus in ljudstvo v ipavski dolini želi svojiga rojaka v svoji domačii imeti, in zlo zlo dopade misel, de bi se v dolble na spominku Knobleherjevim imena družih naših rojakov ki v daljni Afriki počivajo.

Kako pa, ali bi ne bilo boljši, de bi se ostanki Knobleherja, ne pri sv. Kristofu (ker to je preveč od rok), temuč morebiti v stolni cerkvi v žarku hranili, in lep spominek tudi morebiti v stolni cerkvi ali pa na „Schulplatz“ na očitni kraj postavil, saj tudi spominki družih slavnih mož se na nar očitniši kraje postavljajo, drugim v zgled in spodbudo. — Na pokopališe le malokdo gré, in kteri ptujec se bo potrudil tje ven zunej mesta spominek gledat iti? J. H.

Ogled po Storenskim in dopisi.

Iz Ljubljane. V nedeljo, 13. t. m. je bil po prevzišenim našim deželinim poglavarji grafu Chorinskim visokočastitimu gospodu Janezu Nep. Šlakarju, vodju ljubljanskih normalnih šol viteški križ Franc-Jozefoviga reda izročén, s kterim so svitli cesar mnogozaslužniga gospoda ovenčati blagovolili. — V torik, 15. t. m. so bili po 10. sv. maši od Njih milosti visokočastiti gospod Juri Volc za cesarskiga korarja vmesteni. — Duhovske svete

vaje ali eksercicije, ki jih bo tudi letas vodil visokočastiti O. Janez Stöger, S. J., se bodo začele v ponedeljik, 30. vel. serpana popoldne ob 5, in bodo dokončane v petik, 3. kim. ob 9. zjutraj. Bolj natanko v vis. škofijskim razpisu.

Iz Ljubljane. Takajšnje častite MM. Uršularice, ki so za ranjco gospó materjo tolikanj žalovale, so si 16. t. m. vprico Njih milosti, prečastitiga našiga škofa, izvolile prav izverstvo, pobožno in preblago namestnico za ranjco, namreč: Prečastito Mater Johano, baronesnjo iz Zierheimb-a. — K temu po veljavnim viru pristavimo, de ni resnično, kar je v „Laib. Ztg.“ in „Nov.“ rečeno zastran števila glasov (kar sicer tudi ne gre med občinstvo), in v „Nov.“ tudi od strank in vročine. Glasi se namreč brez kaciga dogovarjanja ali pogajanja, brez nasprotne vednosti oddajajo; torej pri duhovnih (kánonskih) volitvah kej taciga ni in ne more biti. Toliko v pojasnilo, de si ne bo kdo krivih zapopadkov delal. — Ob enim opominimo, de je že napravljen odbor ljubljanskih gospó, ki bo radovoljne darove za spodobin spominek v. č. ranjce prednice Alojzije Petričeve pobiral.

Iz Ljubljane. De se molitev za spreobrnjenje ločenih grekov pri nas še zmiraj razširja, naj priča to, de smo ravno zopet 278 imén za družbo ss. Cirila in Metoda v Celje poslali zapisat. In ker so nam bile podobice pošle, so nam jih visokočastiti opat, gosp. Matija Vodušek, zopet 1.000 blagovolili poslali s pristavkam: „Ljubo nam je, darove prejemati za materno cerkev bratovšine ss. Cirila in Metoda, kakor smo vnovič sprejeli z vašim prijaznim dopisom od 16. t. m. 14 gold. 48 kr.; pa še bolj ljubo nam je, sprejemati družnikov te slavne bratovšine, kakor smo jih vnovič od vas iz Krajnskiga svojih 278 imén prejeli, kar je lepo znamenje pobožniga ljudstva in skerbnih duhovnih pastirjev“ itd. Kdor tedaj želi podobice za to bratovšino, jih zamore dobiti, kolikor hoče, in kdor se želi zapisati, mu ni družiga treba, razun de vredništvu „Zg. Danice“ svoje imé, primek in stan pošlje. — O ti priliki zamoremo v misel vzeti, de so nam tudi nov natis podobice za Marijno bratovšino že zdavno na Dunaji obljubili, in smo tudi že poznejši zanje vprašali; pa jih še dozdej ni. — Tudi za podobice sv. Detinstva nam je prišlo vprašanje; mislimo, de jih v Celji imajo; prosimo, de bijih nam nekoliko poslali, kjer jih imajo.

Z Dolenskiga zastran toče se tole slišimo: Toča je 14 dni v dragah ležala, in na Perbiši, sim bil včeraj, je tako zbila, de po drevji ni ne en list ostal. Šla je od Mehoviga proti Planini, Černomlju na Prešivico v Adlešiče in Preloko, kakih 10 ur na kolo in pol do poldruge ure na široko.

Iz Griž, v Savinski dolini. D. G. — Za griško farno je bil 16. dan vel. travna prav vesel, zakaj visokočastiti gosp. Matija Vodušek, opat v Celji, so posvetili ta dan novo monštranco, za katero so dobre duše v treh mescih 400 gold. sreb. zložile. Kovana je iz čistiga srebra in prav lepo izdelana od gosp. Rainerja na Dunaji. Po blagoslovljenji monštrance je bila procesija s sv. Rešnjim telesam, potem peta sv. maša z lepim ogovorom, ki so ga sami mnogo spoštovani gosp. opat imeli, ter so govorili od trojne hišice, v kteri Jezus na zemlji prebiva. Ta trojna hišica je: 1.) monštranca, razložili so njene dele in podobice na nji; 2.) tabernakelj, kteri se pripodobuje skrinji zaveze pri Izraelcih, 3.) hišica je, o kristjan! tvoje srece. O de bi bilo vedno čisto, kakor je monštranca, vlita iz čistiga srebra! — Pač hvale vredni so farmani kakor ti, ki svojiga gosp. fajmoštra tako radi vbogajo in se ne naveličajo za Božjo čast denarja dajati; vsako leto kaj noviga svoji cerkvi napravijo. Leta 1855 so napravili 3 nove bandéra za 390 gold.; 1856 nov ciborij za 180 gold.; 1857 nov sreb. kelih za 160 gold.; in to leto novo monštranco za 400 gold.

Tudi solarčki nočejo poostajati, ker tudi oni so zložili 50 gold. za lepo bandérce, 50 gold. pa za podobo sv.

Alojzja. Ako Bog gosp. fajmoštru Felicianu Globočniku zdravje ohrani, in če Grizani še zanaprej enaciga keršanskiga duha ostanejo, bo farna cerkev sv. Ponkraca gotovo tudi nove zvonove dobila.

Iz Podlipe. Naj v en dopis spravim mnogih reči. Pervo naj povem, kaj sim vesel našel malo čez Krajsko mejo, v Cerkni na Goriskim. Pred nekoliko časom sim v tem listu nekoliko omenil cerkvene oblačila, in sicer potrebo, tiste napravljati bolj po cerkveni postavi; imenoval sim mašne plajše, s katerih je v novih časih zginila podoba sv. križa na zadnjim delu. V Cerkni tedaj mi čast. gosp. dekan Anton Zbona skazujejo precej veliko, in zadosti ozaljšano farno cerkev sv. Ane, ki je bila sozidana l. 1714 namesti prejšnje farne sv. Jerneja; beseda je bila, de je tukaj že l. 1530 lastin duhovni pastir bil. Dalje pa mi pokazuje lepih cerkvenih posod, med katerimi je tudi zala gotiška monštranca, in obilno zalih, večidel novih cerkvenih oblačil; med temi tedaj sim vidil mašni plajš, nov, svilen, s svetam in zlatam olepšan, na sredi pa s podobo sv. križa. Blago za zadnji del je nalaš tako delano, de daje iz cvetličnih zvezkov podobo križa, in na sredi je sv. Jezusovo ime v posebnim cvetečim vencu; obrobki ali porte zlate so našte tako, de se podoba križa med njimi lepše kaže. Blago take podobe se dobi na Dunaju. Povem to, če je komu mar, svojo cerkev prav po postavi ozaljšati.

Drugo. Pritozujejo se v casnikih od več strani, de je pri njih vse merzlo, de se nič ne obhaja Mariina pobožnost mesca majnika. Kar sim si jez mislil, menim, de še marsikdo z menoj vred. Ne tožiti, ne tožiti samo, in s tem grajati svojiga kraja; temuč začeti pobožnost lepo, in bo vse prav. Ne sme se misliti, de se bodo take pobožnosti od zgor, po visjih zapovedovale; katoliška Cerkev nima navade, ukazovati prostovoljne pobožnosti; če pa kdo željo ima po kakih posebnih pobožnosti, mu rada dovoli, kar se kaže pravo, in dodá rada še odpustkov. Tako je pobožnost mesca majnika začel neki pobožin jezuit proti l. 1700 na Italijanskim v svoji šoli; za njim so jo posneli njegovi tovarši, in od tod se je razširila scasama po vsih hišah Jezusoviga reda, in dalje po vsi Italii, prišla je na Francosko in tudi na Nemško; še le l. 1815 je papež Pij VII. posebno poterdil to pobožnost, in ji pristavil lastne odpustke. Na Krajskim, kolikor vém, se je Mariina pobožnost obhajala naj poprej l. 1854 v Horjulju, po gorečnosti gosp. Jan. Volčica; v Ljubljani se je začela l. 1856 v škofjski cerkvi in pri OO. franciškanih. Tako naj se začne tudi drugod; se vé samo, de je prav, tak početek naznaniti visokovr. škofjstvu.

Tretje, kar je omenil uni pot čast. gosp. fajmošter Luka Dolinar zastran 68 starih svetih pesem. Boljši stare svete pesmi je zbral gosp. Matija Majar v svojo cerkveno pesmarico; kar jih je zmed 68 pesem bolj pripravnih, jih je predelal gosp. Bl. Potočnik, na pr. Križev pot, Sv. Jezusovo serce. Meni ne ostaja toliko; povem pa, de nabiram boljše cerkvene in domače stare pesmi, in po priložnosti popravljam; nekatere take je že prinesla „Danica“.

Četrto. Po farnih arkivih naj bi se pač stare pisma in listine bolj čislale in pregledovale, za zgodovino našo bi mnogo se našlo. Unidan mi je čast. gosp. fajmošter iz Stariga terga pri Lozu, gosp. Juri Križaj, pokazal 22 starih pergamenov, naj starjiga iz l. 1343, družiga za njim iz l. 1393, in poslednji me je prav razveselil; našel sim ondi Obloško faro že l. 1393; enako Kočevsko faro, ktere sim že davno iskal, in fajmoštra ondašnjiga, Hermana, tudi l. 1393.

Hicinger.

Iz Valenja, na Štirskim, 12. roznika, J. V. — Draga „Danica“! Dolgo že nisi zvedila iz naših krajev kaj; naj ti zapišem toraj danes nekoliko verstic. Redka dogodba se je pripetila pretekliga mesca v Št. - Janžu na Vinski gori, ki stoji uro hodá od Valenja na prijaznim, precej ster-

mim hribcu. Bila je namreč keršena 13letna deklica Matilda Satler, 31. vel. travna t. l. ob šestih zjutraj. Bila je že popred pri sv. birmi in pri sv. Obhajilu, vender se ni vedilo, ali je keršena ali ne. Še le, ko je kerstniga lista potrebovala, je prišlo na dan, de ni gotovo, ali je zakrament sv. kersta prejela, kajti nikjer ni zaznamovana. Čast. gosp. župnik, verli domorodec, M. Sodja, so toraj popraševali za njenim kerstam na vse strani, pa nikdo ni vedil povedati, je li keršena. Poslednjič so to reč visokimu škofjstvu na znanje dali, in ono je določilo 5. vel. travna t. l. kerst pogodbe. Zato opravilo so za namestnika naš prevzvišeni gosp. knezoškof Anton Martin izvolili čast. gosp. korarja in dekana gr. Miklavzina. Čast. g. župnik so mi pisali o tem sv. obredu sledeče: „Ob šestih zjutraj se je kerst pričel; ljudi se je zbralo polno cerkev. Govorili so naš gosp. opravnik ginljive, mile besede, ki so nas prestavljale v blažene čase prvih kristjanov, kadar so hodili v škofovo prebivališče nauk katehumenov (novincov) iz ust svojiga pastirja sprejemati. Tako je hodila tudi Matilda k gosp. korarju in dekani, namestniku Milostljiviga knezoškofa, se za sv. kerst pripravljati, in sedaj stoji na pragu za prerojenje sv. Duha. Že jo čujemo iskreno odgovarjati na dajane vprašanja — serčne želje so ji brati na njenim resnim obličji. Sedaj stopa v vežo Božjo, z njo molimo Vero, Očenaš in Češeno Marijo, potem se podamo k kerstnimu kamnu. Sedaj se prikaže bela oblečica nedolžnosti, vence deviški. Sv. maziljenje se zveršuje in zvoljena prejme belo oblačilce nedolžnosti. Solzice so igrale v očeh pričujočih, posebno odrašenih deklin, ktere spominovaje se blažih dni detečje nedolžnosti, bi mende za ves svet rade zamenjale sedajnost za nekđajnost! Potem sledi sv. Obhajilo novokeršene in njenih botrov. — Bila je Matilda hči neke sebitne natakariče v Celji, rojena pod milim nebam pri Savini. Po svoji znanki pride čez dve leti v roke kmeta Lorenca Natoplica, ki jo je zredil, in ni mislil, de bi ne bila še keršena. — Omenim še cerkveniga ropa v Št. - Andrežu, pri Oljski gori, ki se je tudi konec pretekliga mesca zgodil. Cerkev ima pod streho neko okno brez omrežja, in skoz to se je tat zmuznil. K sreči ni cerkvena založnica, bojde, več premogla, kot 15 gold. sr. Z Bogam!

Od Soče se piše „Slov. Prijat.“: Lansko leto si ti, dragi slovenski prijatelj! razglasil pismo, ktero je bil tebi poslal Fil. Jakob Kafol s Pariza 7. kimoveca 1857. Od tiste dobe je nastopila nekaka tihota o njegovim življenji, kar na enkrat je dospelo obširno pismo, dano 11. vel. trav. 1858 iz mesta Loreto na Rimskim do njegoviga prijatla D. P. v T. —

Častiti gosp. misijonar iz reda Lazaristov popisuje prav živo, kako de se je v Parizu in tudi na svojih sprehodih pogosto spominjal svojih domačih krajev na Tmuskim in svojih zvestih prijatlov.

„Prišel sim, piše nadepolni gosp. misijonar v Celji na Stajerskim, 24. vel. serpana 1857 v Pariz, in bival sim v ondotnim semenišu Lazaristov do 19. mal. travna 1858“.

„Moje bivanje v tem svetnim mestu mi je donášalo kmalo prijetnih, kmalo otožnih ur, kakor se vsakimu umerljivimu navadno godi. Moji nadzorniki so prav prizanašljivo z menoj ravnali, in mi marsikaj dopustili, česar ni bilo drugim dovoljeno. Vzrok tega spregleda je bilo nekoliko moje omahajoče zdravje, nekoliko že priletna starost. Česar sim prosil, se vé de, le pripušeni reči, mi niso nikli z nikam odgovorili. Vsled tega miliga spregleda sim se pogosto po Parizu sprehajal, in tudi utegnil bližnje zale kraje ogledovati. Nar težavniši zame je bilo, de sim mogel že precej po treh mescih v francoskim jeziku konferencije imeti, kar mi je v začetku veliko truda stalo. Sedaj sim izurjen novic. — 19. mal. travna 1858 sim Pariz zapustil in se napolil s svojim tovaršem, ki je bil nekđaj duhovni oče v semenišu v Pečuhu (Fünfkirchen) na Ogerskim, po suhim in mokrim čez Rijn v svojo domačijo na Avstrijansko, kjer

se bom dela misijonstva vdeležil. Prišla sva iz Marsela po morju iz Civita vecchia v Rim v god sv. Marka zvečer, in bivala sva v hiši bratov našiga reda do 6. vel. travna.

Ta kratki čas sva se mudila ogledovaje osebnosti tega večniga mesta, obiskovala 7 glavnih cerkev sv. Petra, sv. Pavla, sv. Boštjana, sv. Lorencea, sv. Joana v Lateranu, prečiste Marije Device pri jaslicah in sv. križa v Jeruzalemu; podala sva se v bližnje kraje in mesta, vidit čudopolne starine. Pač zares, prijatelj moj! Rim mora viditi, kdor hoče le količkaj zapopasti, kako se je godilo perve tri stoletja keršanske vere. Rim mora viditi, kdor želi od podobarij in spominkov vredno govoriti; Rim mora viditi, kdor hrepeni vnet in iskren katoličan biti. O sveti občutljivi! viditi mizo, pri kateri se je zadnja večerja obhajala; altar, na katerim je sv. Peter maševal; tri kose sv. križa, en žebelj, kateri je presvete roke G. N. J. K. prebodel, dva terna krone Kristusove itd.

Dvakrat sim sv. Očeta vidil. Pervikrat v god znajdenja sv. križa v cerkvi sv. križa, kjer so s Kristusovim križem sv. blagoslov vernim delili. Do dna serca mi je segalo, viditi Kristusoviga namestnika s svetim križem v roci. — Drugič sim vidil sv. Očeta 4. vel. travna, ko sva bila pred Njih svetost postavljena. Ta dan bo nar srečnejši v mojim spominu. Ob 10. uri sva se v Vatikan vzdignila, veliko stanic in izban, ktere so bile vse s stražo obvarovane, sva za seboj pustila, dokler nisva prišla v za duhovne namenjeno izbo, kjer se čaka. Tukaj sva do dvuh popoldne čakala: kajti ta dan je bilo veliko kardinalov, škofov in visokih oseh sprejetih. — Sedaj stopiva noter v sobo, kjer so sv. Oče v beli volnati obleki na stolu sedeli. Jez stopim pervi tje pred Njih svetost. Sv. Oče stegnejo nogo, jez poklekem, in poljubim čevelj in rečem: Sv. Oče, namestnik Kristusov! klečé pred Vašimi nogami prosim z nar večji ponižnostjo svetiga blagoslova zase in za vse moje sobrate, kateri so ali bodo poslani za misijonarje med slovanski narod. Sv. Oče odgovorijo: „Ti dam prav prav obilen žegen; kajti čutim veliko potrebo misijonarjev v Sloveniji.“ — Na to so me blagoslovili in ponudili roko, de jo poljubim. Sim kušnil perstan, in ostanem klečé na kolenih. Sedaj so me vprašali: Od kod de sim? kaj sim bil? in kam de pojdem? Po ponižnih odgovorih na vse te vprašanja sim sv. Očetu še enkrat ponujeno roko, to je, perstan poljubil, in poklonivši se odmaknil, de je moj tovarš pristopil. —

Po ti opravljeni šegi so se Njih svetost prav po očetovo z nama pogovarjali, in zlo obžalovali premišljevaje, de veči del neštevilniga slovanskiga ljudstva se v temi razkolništva ali staroverstva znajde. Še enkrat poklekneva, sv. blagoslov sprejmeva, poljubiva nogo in odpraviva se; sv. Oče mi pa zopet roko podajo, de perstan poljubim, in mi rečejo: „Vi ste tedaj slovan itd.“ S sv. Očetam je lozej govoriti, kakor z marsikterim drugim predpostavljnim. „Slovane priserčno ljubijo, in so zlo zlo skerbni za njih dušni blagor.“ O de bi pač vsi Slovani resnico spoznali, in se v naročje in barko edino zveličavne rimsko-katoliške Cerkve precej precej vernili. — Podpiraj, pomagaj ti, o bratovšina ss. Cirila in Metoda! —

6. vel. travna t. l. sva jo iz Rima v Loreto potegnila. O kako veselo je prebivati v hišici Matere Božje! kamnito, železno, jekleno mora biti serce, ako se tukaj solz ne razjoče. O kako dobro je tukaj biti! „Veselim sim se, ko so mi rekli: V hišo Gospodovo pojdemo.“ Psalm 121.

Iz Št. - Andreja, 15. rožn. — Danes, jutro in poputersnjim se obhaja tukaj v škofovim dvoru izpraševanje farniga konkurza, pri katerim se je 14 duhovnov sošlo. — „Drobtinice“ utegnejo v kratkim dogotovljene biti.

Razgled po keršanskim sreću.

Nj. apost. veličanstvo so izvolili dr. Mih. Haas-a, šolskiga svétnika in opata, satmarskiga škofa. — „Schztg.“ pravi, de se bo poskerbelo, de bo svetimu misijonu v Hartumu

Don - Mazzova naprava v Veroni in propaganda v Rimu pod roke segla. — V Solnigradu je g. misijonar Olivieri v 3 dneh dobil 965 gold. pomočkov za svoje pobožno delo. — Posledajo nedeljo po vel. noči se je tukaj nek protest. jetnik po dolgi poskušnji pokatoličil. — V Hóxter-u ste 24. mal. travna dvé protest. gospé v kat. Cerkev prestopili. — Zmed več kot 400.000 prebivavcov v protestanski Berlinu jih le 20.000 v cerkve hodi, se piše v „Hiobs drei Frde“. — V Potsdam-u je 4. u. m. eden zmed baronov Below-ov v katoliško Cerkev prestopil. — Nekiga zanikerniga možica na Nemškim vprašajo pred nekaj časam v nedeljo zjutraj, če ne bo vender dansi v cerkev šel. „O, cerkev terdno stoji, mi ne bo ubežala“, jim odherka stari malovrednež. Popoldan pri kofetu mu začne slabo prihajati, in neprevidama čuti, de bo konec z njim. „Oh, ko bi mogel se enkrat v cerkev iti!“ zdihne, in umerje. Bila mu je tedaj vender le res cerkev ušla, ki ni maral za njo ne tisto, ne druge nedelje. — Na Švedskim je 6 žen iz dezele pregnanih in po deželinih postavah jim je premoženje poropano, ker so se pokatoličile. — V Parizu so se šmarnice v 50 cerkvah obhajale, v Turinu v 12. „Armonia“ pristavi, de so se šmarnice na vse strani razširile, odkar je Marijino neomadežano spočetje razglašeno, ktero je bilo po vsim svetu z velikim veseljem sprejeto. Zavoljo velike množice ljudstva so se mogle po nekterih mestih na Laškim šmarnice po dvakrat na dan obhajati. — Koliko de premorejo darovi za misijone, priča družba sv. Franciška Ks. na Francoskim, vstanovljena l. 1822. Z njenimi darovi je 160 škofj in apostoljskih namestnij napravljnih, na milijone duš rešenih; v enim samim letu so nad 150.000 otrok smerti odkupili. V Avstralii je že nad 180.000 spreobernjencov, in njih življenje po več krajih spominja na čuda v Paragvaji. Sto indijanskih narodov, ki so se do tistihmal vedno na pokončanje vojskovali, je l. 1852 svoje smertne gorjace pod križem pokopalo, in pri prebivavstvu 2.000 spreobernjencov (koliko fár je pri nas večih!) jih po 500 ob nedeljah k Božji mizi pristopi. — „Univers“, francoski časnik pravi, de anglikanstvo bo tisti dan svoj konec našlo, ko bo jenjalo državna vera biti, in de se ta dan hitro bliža. — Poslednjič je k nam prestopil tudi neki lord Norreys, vnuk jorskiga protest. nadškofa. — Iz Neapelna pišejo od v. č. gosp. Anastazija Hartmanna, škofa v Indii, ki so mu bili pred nekaj časam zdravniki povernitev v Indijo zavoljo bolezni prepovedali, de se je zdaj popolnoma ozdravil in se misli čez nekaj mescov v Bombaj (Bombé) podati. — V Jeruzalemu je že zdavno znani O. Alfons Marija Ratisbon od turkov za visoko ceno odkupil podertine tistiga stebrovja, kjer je bil nekaj Pilat našiga ljubiga Zveličarja judam pokazal, rekoč: „Glejte, clovek!“ je ob znožji tega mostovža naredil molišo, in je imel veselje, de je prvi tamkej sv. mašo bral. — V Smirni je ljudstvo z izverstnimi postnimi govori čast. kapucinarja, O. Bonaventura, tako pretreseno, de so se v hudobii zastarani grešniki spreobračali, več protestantov se pripravlja k prestopu, in dve deklici ste se že pokatoličile. — V. č. škof v Patni pišejo do severinske družbe, de so poslanih 900 gld. ravno tačas prejeli, ko so sirotišnico spet pricenjali. Od poslednjiga pisma Njih milosti do severinske družbe so 41 otrok, nevernikov in turkov, med 6. in 18. letam kerstili. Večkrat jim pošiljajo protestanti ubozih sirot, de bi se jih znebili, ki jih v naši sv. veri učijo in odrejajo. Bég ubozih nun v Kalkuto in nazaj v Patno je stal do 1.000 gold. Sicer je Patna zopet v nevarnosti zastran puntarjev kakor je bila mesca vel. serpana.

Drobline.

(Od Jezusoviga presv. Serca.) Vsak vernik, kateri koli s spodobno pripravo obise podobo Jezusoviga presv. Serca v cerkvi, pri altarji, ali kjer koli je k očitnemu čenju izpostavljena, in tamkej nekaj časa moli v namen sv.

Očeta, zadobi 7 let in 7 štiridesetdnevnic odpustkov, ki jih zamore tudi dušam v vicah darovati. To so privolili Papež Pij VI. 2 sveč. 1799.

Kaj je pobožnost sv. Alojzja? Kteri sv. Alojzja časté in ga hočejo posebno počastiti, si zvolijo 6 nedelj zapored v letu, in vsako tih nedelj zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga telesa vredno prejmejo, in molijo po namenu sv. Očeta vsakikrat 6 Očenasev, Češenamarij in Čast bodi... Zamore se opravljati nar bolje pred ali po tem prazniku, pa tudi kadar si bodi skoz leto. Ta pobožnost se je začela v Rimu precej ko je bil sv. Alojzi za svetnika razglašen in se je hitro deleč po svetu razširila. Papež Klemen XII. so za vsih 6 nedelj popolnoma odpustke obhajancam te pobožnosti podelili. Mora se za vsak teden posebna čednost sv. Alojzja v premišljevanje in pobožno vajo odločiti. Kar je še potrebno, ti bodo tvoj spovednik povedali.

Ad s. scripturae N. F. studium auditoribus meis facilius reddendum, nec non et ad istud promovendum, expositionem trium priorum evangeliorum ex optimis cum antiquis, tum recentioribus interpretibus a me concinnatam, ope artis lithographicae imprimendam curavi. Cum tamen expositio haec maximam partem formam paraphraseos prae se ferat, haud parvam utilitatem et illis eam praebituram esse existimo, qui examen pro obtinendis beneficiis curatis ex paraphrasi s. subitarii sunt. Si quis igitur ejusmodi exemplar quoddam habere desideret, istud sibi apud infrascriptum emere potest.

Dr. Leonardus Klofutar,

stud. bibl. N. F. professor p. o.

V cerkvi.

O milo, prečastitljivo zavetje
Ki nam nebeske misli navdihuje.
Od kodar vérnih molja ino petje
Se gori prot' nebeski tron vzdiguje!

Ki bil je dan zaverženim na svetu.
De bi odrešil nas pogube večne.
Se tu daruje svojimu Očetu,
Nas z Bogam spravlja grešnike nesrečne.

Tolazi tukaj nas, kroti pregreske
Zivljenja vekovecniga Beseda;
Odpró očém se vrata tu nebeske —
Teló medli in duh v nebesa gleda. J. T.-č.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

Iz Trebevniga 1 gold. 40 kr. sr. — Iz Griza 3 gold. 2 kr. — Dajmo in se nam bo dalo 1 gold. — Iz Teržiča bratov. denara 15 gold. — G. V. 1 gold. — Dobra duša 1 gold.

Za misijon gosp. Olivieri-a:

Dobrotnica 1 gold. — Dajmo in se nam bo dalo 1 gl.

Za Semičane:

Marija H. 5 gold. — Devica 36 kr. — Keršenica 15 kr. — G. A. Z. 1 gold. — V. č. g. kor. J. V. 5 gold. — S Turjaka 1 gold. — Dajmo in se nam bo dalo 2 gold.

Neprilično zakasnjeni popravek.

V pesmi od „čudežev“ v 10. l. beri v 2. v. 2. odst.: „Ko čudež zvé omenjen“ itd. V 1. v. 3. odst.: „Ko dovoljenje od matere“ itd. Pervi versti 5. odst.: „Potem pa kaj veselí ostali popoldan — Preteka polje, hrib ino“ itd.

Za dr. Knobleherjer spominek.

Gospod J. Grabrijan	6 gold. — kr.
" V. J.	1 " — "
" C. H.	1 " — "
" Košir	5 " — "
" Nakus	5 " — "
" Lampe	1 " — "
" Pečar	5 " — "
" Stupar	5 " — "
" Koder	5 " — "
" Brencé	2 " — "
" Valjavec	3 " — "
" Jereb	3 " — "
" Šrey	2 " — "
" Požnel	3 " — "
" Kopitar	3 " — "
" Lesjak	2 " — "
" Kožuh	3 " — "
" Hofstetter	5 " — "
" žl. Abramsperg	2 " — "
" Žitnik	1 " — "
" Alb. Zujc	1 " — "
" Jož. Ferjancić	4 " — "
" Kratochwill	5 " — "
" L. Šlegel	2 " — "
" F. Šlegel	1 " — "
" Šaup	1 " — "
" Urban	1 " — "
" Noli	— 20 " — "
Matija Ozbič	1 " — "
Janez Uršič	1 " — "
Jur Pelhan	1 " — "
Andrej Rován	1 " — "
Andrej Bizjak	1 " — "
Jože Bizjak	1 " — "
Lipe Premru	1 " — "
Anton Bizjak	1 " — "
Andrej Petrovčić	1 " — "
Marko Premru	— 30 " — "
Anton Smerdu	— 30 " — "
Anton Pregel	— 30 " — "
Anton Kaučić	— 30 " — "
Janez Habe	— 36 " — "
Maksl Zgur	— 30 " — "
Andrej Benčina	— 24 " — "
France Teran	1 " — "
Gosp. Adr. Zameje	2 gold. — kr.
" Peter Hieinger	1 " — "
S Turjaka	2 " — "
Duhoven I ces. cekin	— " — "
G. H.	2 " — "
Dajte in se vam bo dalo	5 " — "
Blagor jim, kteri v Gospodu umerjó, njih dela poj- dejo za njimi: rimski cekin (škid) od Pija IX.	— " — "
Gosp. Fr. Pelhan, fajmošter	2 " — "
" Pretner	3 " — "
" M. Kotnik, bogoslovec	5 " — "

Iz Ijavke doline.

Skupej . 2 cekina in 113 " 50 "

Duhovske zadeve.

V ljubljanski škofii. Gosp. Blaž Petrič, duh. pom. v Št.-Jurji, pride za ekspozita v Lozice. G. Anton Finc, obnemoženec v Škofji loki, na uniga mesto. Gosp. Prim. Peterlin, duh. pom. pri sv. Duhu, za duh. pom. v Boštanj. Gosp. Jožef Žurbi, duh. pom. na Rakah, je 15. t. m. za kozami umerl. R. I. P.!

Spremembe v lavantinski škofii. Gosp. And. Lenarčič, fajmošter v Pilštani, pride po prostovoljni prošnji za lokalkaplana v Stranice; gosp. Franc Burja, za lokalkaplana v Bele vode; gosp. Štefan Vnuk, za kaplana v Ročico; gosp. Jožef Vilfan, za kaplana v šen-Peter na medvedovinskem seli. — Umerl je gosp. Blaž Ratej, kaplan na spodnji Polskavi, v 40. letu svoje starosti. R. I. P.!